

MISTROVSKÉ DÍLO SPISOVATELE RAISE.

Počínaje pondělkem, dne 2. června, počneme uveřejňovati v Denním Pokroku mistrovské dílo oblíbeného lidového spisovatele, Karla V. Raise, pod názvem "PANTÁTA BEZOUŠEK", které nemá opravdu sobě rovna v literatuře české. Spisovatel Rais v tomto krásném románu, který zajisté budete čísti se zájmem od počátku až do konce, líčí návštěvu takového bodrého venkovského dědečka v Praze, prapodivné jeho příhody v tom krásném městě nad Vltavou, jež stalo se nyní sídlem městem Československé republiky, jeho poutě památnými místy, kde každý kámen má svoji historii, jeho hovory s městskými lidmi a různými pražskými postavkami, jeho zkušenosti a konečně návrat do té malé visky, v horách skoro zapadlé, ale přece jenom milé a útulné, kde člověk se cítí doma, třebaže ve velkém městě je také pěkně a příjemně. Tento pozoruhodný román vyvolal před časem rozruch a patří k nejvíce čteným knihám českým. Upozorníte na to svoje přátele a vyzvete je, aby si předplatili Denní Pokrok. Uvádíme zde ukázkou tohoto mistrovského díla miláčka českého čtenářstva, Karla V. Raise.

Pantáta Bezoušek

Napsal-Karel V. Rais.

KAPITOLA PRVNÍ.

Pantáta Bezoušek, výminkář z čísla 18. v Nové Vsi pod Zvičinou, procházel se uličkou mezi zahradami před rodnou chalupou.

Půda zahrad, ohraničených krajinovým plotem, jímž prolézaly snítky angréstu, pokryta byla huědožlutou, rozplizlou, rozdapanou travou, a staré štěpy mrtvé, bez hnutí rozpiály nad ní kostry smětí a větviček; každá huědá houba, místa zlatého i plesnivého lišejníku byla na nich patrna, protože žlutá zář západu plným proudem rozlévala se zahradou.

Slunce ukryto bylo právě za chalupou, jež stála vzadu mezi zahradami, a za níž rozkládala se rovinatá lada polí, v jejichž brazdách bělaly se a svítily umrzlé stružky a kaluže.

Chalupa okny dívala se do levé zahrady a krčila se, jakoby mezi stromy dobře neprozírala a zkoušela, kudy je vidět lépe. V čistém, křídlovém průčelí pod šedivou překennou lomenicí měla tři okna, dvě větší do světnice hospodářovy, menší z výminku pantátý Bezouška. Nad střechou výminku klonila se tlustá, stará hrůše velmi košatá, a snítky její plazily se po mechu kůndelě.

Na dvorku chalupy chodilo několik strakatých slepic, jedna z nich široká, načechraná, čerobílého peří, velké chocholaté hlavy, zaslala si až na zádech; na hnojišti stál vysoký kohout; jemuž žlutě třpytný pláštěk splýval od hlavy až na konec černého těla; stál vzpřímen, hrdo maje vypjaté, černozeleň ohon pyšně vztyčen a zahrnut, a každou chvíli kokohlal, ale chraplavě, jakoby se teprve učil.

Na hřebenu střechy bukal volavý popelák, a třpytná křídla druhů jeho přes tu chvíli kmitla se nad chalupou, nade dvorkem, nad zahradami.

Pantáta Bezoušek, chodě krok co krok, fejšel z krátké dřevěny. Byl malý, ale ramenáč, taková zámora zdravá. Černá očka, v jejichž koutcích byly celé vějířky vrásek, jen se mu pod dlouhým, prošeďlým obočím kmitala; nad nízkým, rozbrázděným čelem seděla mu kulatá hušáčka, poněkud k tělu posazená, a kolem ní plouzily se husté, popelaté proudy vlasů. Bradu měl úzkou, trochu vyčouhlou, protože neměl zubů, a bledé, úzké rty mu západaly do úst; kulatý nos, na konci začervenalý, štvrtáček seděl na zardělých tvářích, plásek drobných vrásek.

Na širokém těle měl modrého vl-

něnou kazajku, v jejíž tmavé půdě rděly se drobné kvítky, a pod krkem visely červené šňůrky se třapei, aby se mohla podvázat; vesta sahala mu až ke krku a byla na ní dvě řady lesklých knoflíků. Soukenné kalhoty měl natažené přes boty, jejichž vysoké holky byly v nich velmi patrné.

Chodil ze široka a klátil se poněkud zleva na pravo. Chvillemi se zastavoval, dřevěnou podržel stranou od těla a prohlížel si stromy a chalupu, i do polí se zadíval. Zašel si až k bráně, opřel se o její trámec a zíral na návěs, v jejímž středu bylo hluboké koryto potoka, lemované šedokorými topoly, a na druhé straně chalupy a baráky malých oken, schmutzých, omášených střech.

Za chalupami šířily se zase rovné lány, dělené rovnoběžnými, zelenými mezi, v pozadí na vypjatém věnci strání roztláhl se černý les, za ním zdvihala se šedá, rozlehlá hora Zvičina, jejíž svatojanský kostelík byl při žlutí západu dosti dobře patrný.

"Ááá, kmotr se chystá — chystá," zavučelo v pravo z návěs, a suchý mužský, mající levé oko převázané černou pláskou, tělo opásané modrou, vyrudlou zástěrou, hnul se k bráně.

"Dej Pánbůh dobrý večer," pozdravil mírnějším hlasem a surovav plecatou čepicí s rozlámaným, napolo utrženým štítkem přijížděl si rukávem čelo.

"Dej to Pánbůh," suše odvětil pantáta a zahuliv stranou mžklí na přehozíbo.

"Já myslím, že se přece nepustíte."

"Ež poručeno Bohu," zaseptal pantáta a hafnuv krátce, opět pohledl na hosta.

To byl zedník Kocián, jenž se na jaře vydával na stavby do hor a v zímě se jen tak doma klátil.

"I jenom žádný strach, Prahu je Praha," kázal Kocián a náhlou si na prsa pod zástěru vundal dýmku s porcelánovou amazou hlavičkou, profoukal ji a napápal.

"Člověk není jako vrba," prohlásil výminkář a klidně zahleděl se k obloze, po níž od západu pluly šedobílé kusy oblaků.

"No, není, není, ale zvykne taky — já bych mohl povídat! — Když jdu z jara mezi ty Němce, všesko mi tuhle v prsou kloktá, ale za tejdén jsem tam jako doma."

A Kocián zapálil si — usedl na černou kládu vedle plotu a rychle kouřil. Bezoušek pomalu dýmaje neodpovídal.

"To už tam vždycky se mne

čekají, a dokud nepřijdu, polí pořád jenom obchází a říká: Kdy pak nám už přijde Kocián, letos nějak dlouho nejde! Ale jak přijdu, už si pohvizduje, protože je bez starostí, ví, že se může spolehnout."

V tom unkl, protože z návěs ozval se chechtot a po něm slova tenkým hláskem: "Že se to zas Kocián chlubí? Vždyť jsem to věděl, na čtvrt hodiny ho poznám!"

To přicházela Dejnožka, vozka z městské továrny. Byl drobný, kostnatý knot, malické hlavy, jež brada se pod bezzubými ústy pořád třásla. Byl bos a na sobě měl jen hrubou plátěnou a štruskou, tuze spravovanou, spoutané femenem. Doběhnuv usedl si na kládě vedle zedníka.

Kocián hafal, a když nehořelo, zvolna si zapaloval.

"I tak jsme se tuhle a kmotrem dostali do řeči," začal teprve, když se mu z dýmky vyhulily husté bílé oblaky, "že přece pojedete do té Prahy."

"I Bože, když tam člověk má takového syna, proč by nejel, proč? Jel bych taky hned!" tenec odpovídal Dejnožka.

"A snad tam nemáš deuru! Ať tě pozve!" velmi vážně se tváře kázal Kocián.

"I eo pak je o pozvání, ale to stojí fakaly! Přišel jsem vás, kmotře, prosit," obrátil se k Bezouškově spustil mírně, "když už tak do té Prahy jedete, abyste se taky podíval k naší Málece."

Upřímná prosba zněla z těch slov, a také Dejnožkův pohled byl velmi měkký.

"I podívám, proč bych nepodíval, jenom jestli to najdu," o ehotně přisvědčoval pantáta.

"Snad se doptáte, zůstává v Haštalské ulici, on se jmenuje Balabán, a mají tam šenk," stejné měkce pokračoval Dejnožka.

"Tak Balabán — v Haštalské ulici — Balabán," hafaje pokyvoval pantáta, "potom si to domu zapíšu, abych nezapomněl."

"Ež nám kolik časů nepsali, tak ani nevíme, eo dělají, a přece bych taky rád věděl, jak se vlastně mají. Lonského roku, když tam tetka Rasoška šla na pout, prosil jsem ji, aby se stavila, ale nestavila se, nemohla to prý nalézt," zvolna, tesklivě vypravoval Dejnožka.

"No, musí to být místo, jen podle toho, eo člověk slyší! Budete mít podivánku, kmotře," kázal Kocián.

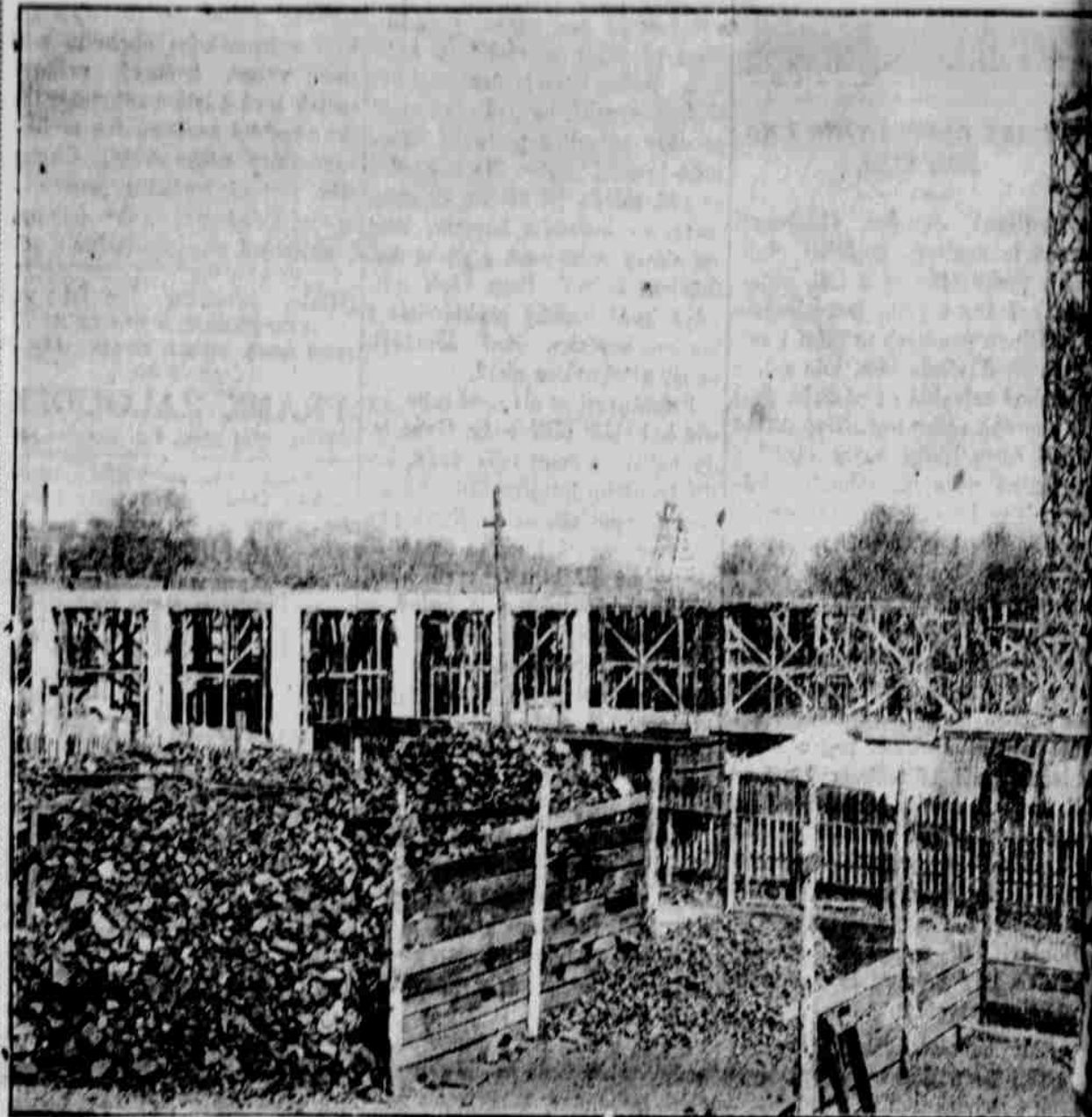
"I jaká pak pro mne podivánka," zabručel Bezoušek.

"To si myslíte, protože jste nikde nebyl! No, já Prahu taky neviděl, třeba že jsem už kus světa zvroutil, ale neřikám, že se tam ještě jednou nepodívám; přáče tam je a šikovné lidi hledají. Co jen se o tom mluví naslejšeham, kostelík prý je tam hrůza, a ten svatojanský oltář ze samého stříbra kde pak uvidíte? A potom to

PŘED

Ani známky tohoto nesmírného průmyslu nebo kusu dřeva,

Pohledte,

Během dalších šesti týdnů da zaměstnanců bude vybrána a veškeré přípravy dokončeny Spuštění kol tohoto obrovského PAMATUJTE!

Toto není opravovací stanice, dílna na správy, nebo přesně na výrobu ráfů a duší společnosti.

Je to pověščná továrna na výrobu ráfů a gumového zboží, největší a jediná svého druhu na západ od Akron, Ohio.

Bude vypravena na hotovení nejenom všech druhů ráfů a duší, ale i DĚKADNÝCH RÁFŮ NA TRUCKY a rovněž úplnou zásobu všech druhů mechanického gumového zboží, jako gumových femenů, gumových hadic, jakož i lišček, řemeslnického a raněkašského gumového zboží — NÍČEHO PODOBNÉHO NA ZÁPAD OD AKRON, OHIO.

Na výrobu ráfů a gumového zboží společnosti tohoto druhu jsou jedině, jež vzrůstají do milionů na východě a nadělaly sta mužů a žen neodvisle zámožnými. Tato společnost učiní to zde na západě.

Akron, Ohio, má dvacet čtyři společnosti na výrobu ráfů a gumového zboží. Každá z nich se znovu a znovu zvloužnosobila ve vzrůstu a na obchod a všecky dohromady vyplátily miliony dolarů na dividendách investorům. — Kdyžbyste měli pouze \$500 investováno ve kterékoliv z nich před necelými šesti nebo osmi roky, bývalo by vás to učinilo neodvisle zámožnými. Neměli jste příležitost dostati si nějaké z těch akcií, ježto byly rychle rozehrány lidmi, kteří ve vzdálenosti padesáti až sto mil od Akron bydlí. Sta lidí z Omahy, Nebrasky a lowy slyšeli o obdivuhodném bohatství, jež bylo naděláno investováním peněz u společnosti na výrobu ráfů a gumového zboží na východě a ti se o to počali tolik zajímat, že investovali v různých malých společnostech z Omahy, Sioux City a Des Moines, domnívajíce se, že se jednou dne budou moct vychloubat, že udělají štěstí stejným způsobem. Doufáme, že váš investment u těchto malých společností nebude nadarmo. Věříme, že váš investment u nich přinese slušný úrok z vašich peněz.

Nemělo tak velká příležitost, jež nadělala sta a tisíce mužů a žen neodvisle zámožnými na východě, jest vám právě nyní nabízena

THE OVERLAND TIRE & RUBBER COMPANY

je soustavena W. R. Blowersem, jenž jest považován za jednoho z největších mužů v oboru ráfů a gumy v Americe a který po mnoho roků byl hlavním reditelem počtu velkých východních továren a v roce 1906, následkem instancí své schopnosti v gumovém průmyslu, byl poslán do Canady, kde vypřikoval a zbu-

The Overland

917-18 W.

duval Duší kordu dočít Každé ulož hodnoty př je se k te

kle tvrdí, nabízí vám výrobu ves chodě a v C

Pakli ve vzdálen

Přejeme

Nečelí gumového z COMPANY, tedy zde to

Obchod stále úzastý Jen

37,

Chrány státech za r uad 1917, v vých kar by koušiel 31. 1.000.000 ko zápis v roz Tyto st tento rok.